

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.393/2025/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. október 21.

Az ügy tárgya: emberölés bűntette

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, 6.Fk.956/2006/112., ítélet,
tárgyalás, 2008. február 19.

Másodfok: Debreceni Ítéltábla, Bf.I.452/2008/31., ítélet,
tárgyalás, 2009. január 19.

Az indítvány előterjesztője: a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: hatályban tartás

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés bűntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 6.Fk.956/2006/112. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.I.452/2008/31. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 2008. február 19. napján kihirdetett 6.Fk.956/2006/112. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki tártstettesként elkövetett emberölés büntetében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), d) és f) pont]. Ezért 15 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2009. január 19. napján jogerős Bf.I.452/2008/31. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy büntetését életfogytig tartó fegyházbüntetésre súlyosította, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 30 évben határozta meg. A vagyoneklobzás vonatkozásában az I. rendű terheltet érintően az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására utasította, pontosította a bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terheltet érintően helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben rögzített tényállás lényege az I. rendű terhelt esetében a következő.

Az I. rendű és a II. rendű terhelt 2005. szeptemberben kötöttek barátságot, és rendszeresen találkoztak a vendéglőben. Barátságuk alapja a korosztályukra jellemző közös érdeklődésen túl az volt, hogy mindketten úgy érezték, hogy a családjuk nem biztosítja számukra azt a függetlenséget, amelyet igényelnek.

Az I. rendű terhelt a szülei válását követően apja háztartásában élt, annak feleségével, az I. rendű terhelt nevelőanyjával együtt. Az 1. számú sértett 1974-ben bekövetkezett balesetét követően egyik lábát elveszítette, azonban mozgássérült fogathajtóként világbajnoki címet is szerzett. Az I. rendű terhelt kötődött a lovassporthoz, és gyakorolta a fogathajtást is. Apjának az erőszakos és ellentmondást nem tűrő magatartása miatt az I. rendű terhelt gyűlölte az apját. Hasonló érzelmeket táplált a nevelőanyjával szemben is, aki támogatta apja nevelési módszereit, amelytől nem volt idegen a lelki és a fizikai erőszak alkalmazása sem. Az 1. számú sértett gyakran italozott, ekkor még összeférhetlenebb magatartást tanúsított a környezetével szemben. Az I. rendű terhelt a lovak szeretetére hivatkozással, és anyagi függősége miatt látszólag tudomásul vette ezt az élethelyzetet, otthonról nem költözött el. Az I. rendű terheltet az édesanyja rendszeresen támogatta anyagilag. A 2005-2006-os tanév I. félévi vizsgakötelezettségeit az I. rendű terhelt már nem teljesítette a II. rendű terhelt sem iratkozott be, mindezt szülei tudta nélkül.

2005. decemberben a terheltek elhatározták, hogy anyagai függetlenségüket oly módon teremtik meg, hogy az I. rendű terhelt apját és nevelőanyját megölik, ehhez a II. rendű terhelt valamilyen formában segítséget nyújt, ezért az I. rendű terhelt az így megszerzett örökségből segíteni fogja önálló életének megkezdésében, kiköltözhöz a tanyájára és foglalkozhat a lovaival.

Az I. rendű terhelt ezt a tervét 2005. decemberben nem csak a II. rendű terhelttel osztotta meg, hanem elmondta az 1. számú tanúnak, aki iskolatársa volt. Ugyanekkor a terheltek a II. rendű terhelttel baráti kapcsolatban álló 2. számú tanútól olyan „erős mérget” kértek, amely

nem mutatható ki. 2006. januárban a II. rendű terhelt közölte a 2. számú tanúval, hogy „lesz egy nagy biznisz”, illetve „kiköltözöm hozzá a tanyára”.

2006. februárban a terhelték elhatározták, hogy tervüket valóra váltják. Cselekményük időpontját úgy választották ki, hogy mindketten odaérjenek a művelődési házban megrendezett koncertre, ezzel alibit próbáltak szerezni.

2006. február 3. napján az I. rendű terhelt azzal távozott el otthonról, hogy egy szakmai konferencián fog részt venni, és csak másnap érkezik haza. Azonban ez idő alatt, 2006. február 4. napján 18 óra 15 percig a barátnőjével egy motelban tartózkodott.

A II. rendű terhelt 19 óra 40 perckor a vonattal a városba utazott, 20 óra 45 perc és 21 óra között érkezett a vasútállomásra. Ez idő alatt a terhelték többször SMS-t váltottak, és telefonon is beszéltek. Mindeközben az I. rendű terhelt hazament és elkérte a család autóját, majd ezzel várta a II. rendű terheltet a vasútállomáson. A II. rendű terhelt megbeszélés szerint váltóruházattal érkezett, majd innen a szórakozóhelyre mentek, ahol körülbelül 21 óra 30 percig tartózkodtak. Itt a II. rendű terhelt alkoholt fogyasztott, majd innen az I. rendű terhelt szüleinek tanyájára mentek, ahol 22 és 23 óra között tartózkodtak.

A tanyáról elvittek egy 50 cm hosszú és 2 cm széles pajszer, lovaglőkesztyűt, és kipróbálták a tanyán lévő gázriasztó pisztolyt. 23 óra körül gépkocsival az I. rendű terhelt szülei lakásának közelében megálltak. Innen gyalogosan mentek a sértetti ingatlanhoz.

A ház kapuját az I. rendű terhelt saját kulcsával kinyitotta, majd bement a házba, és magához vette saját szobájából a baseballütőjét. A II. rendű terhelnél a tanyáról elvitt pajszer volt, és ő viselte a lovaglőkesztyűt is. A terhelték valamelyike magához vett a konyhából 2 darab 115 mm, illetve 205 mm pengehosszúságú kést. A ház hálósobájában aludt az 1. számú és a 2. számú sértett. Mindkét terhelt a magukhoz vett baseballütővel és pajsszerrel, valamint a késekkel a sértettek hálósobájába mentek úgy, hogy az I. rendű terhelt a franciaágy bal oldalán, a 2. számú sértett, míg a II. rendű terhelt a franciaágy jobb oldalán, az 1. számú sértett oldalán állt meg. Az I. rendű terhelt a kezében lévő baseballütővel a 2. számú sértetre, a II. rendű terhelt a nála lévő pajsszerrel az 1. számú sértetre nagy számú, nagy és közepes erejű ütest mért, és testszerte ütlegelték a sértetteket. A bántalmazás során a sértettek felébredtek és védekezni próbáltak, majd hason fekvő testhelyzetbe kerültek. A terhelték valamelyike által a konyhából magukkal vitt 2 darab kést a sértettekbe döfték úgy, hogy az egyiket az 1. számú sértett mellkasába szúrták, a másikat a 2. számú sértett hátába, továbbá 3 rendbeli szúrásos sérülést okozott a sértett jobb állkapocs-szöglete alatt.

A 2. számú sértett a jobb oldali külső hallójárat vonalában, az állkapocs-szöglet alatt, e mögött, ennek magasságában a hátsó sebzugtól 0,5 cm-re és e mögött, annak magasságában három, felületes szúrásos sérülést szenvedett el. A szűrcsatornák fentről lefelé haladtak, és 2-3 cm hosszan vakon végződtek, „életfontos” szervképlet nem sérült. Miután a sértett védekezésésként hasra fordult, ebben a helyzetben szenvedett el 15 rendbeli vonalas háttájéki sérülést, valamint tarkótájéki, nagy kiterjedésű roncsolódással járó fejsérülést. A mellkast hátulról ért szúrásos sérülés a tüdőt átszúrta, a májat érintette, azonban ez a halál beállta után keletkezett. Ugyancsak a halál beállta után a terhelték valamelyike a sértett jobb fülébe egy elhajlított 200-as szöget, továbbá a sértett végbelébe és hüvelyébe parfümös üveget, illetve annak kupakját helyezett.

A 2. számú sértett a bántalmazás következtében a fején, nyakán, fülénél, hátán, kezén, alkarján, mellkasán sérült, melynem során a koponya-boltozat, a koponya-alap kiterjedt darabos, roncsolódással járó törését, az agy-állomány nagy fokú roncsolódásával járó sérülését, a keményburok feletti, a keményburok alatti, lágyburok alatti vérzést, az agyburkok többszörös, folytonos megszakadását, vérbelehelést, jobb oldali mellkasi vérgyülemet, a nyak, a mellkas áthatoló, a rekeszizom és a máj szúrásos sérülését szenvedte el.

Az 1. számú sértettnél a baloldali külső szemzug közelében szúrt sérülés keletkezett, alatta pedig repesztett jellegű sérülés. A bal alkaron és a bal hüvelykujj-párnán elszenvedett folytonossági megszakadással járó védekező jellegű sérüléseit hanyatt fekvő testhelyzetben szenvedte el, majd ezt követően egy cselekménysorozatban rövid idő alatt érték azok a fejsérülések, amelyek alapján az ütések rendbeliségét megállapítani a koponya nagy fokú sérülése miatt nem lehetett. A terheltek valamelyike által okozott mellkasi szúrásos sérülés már a halál bekövetkezése után jött létre. A terheltek valamelyike a sértett szájába, illetve garatjába 2 darab papír zsebkendőt helyezett, egy 6 cm hosszúságú és egy 7x4 cm nagyságú, melyek a géget is elzárták. A bal oldali arc-, áll-, és nyaktájékon keletkezett külsérelmi nyomok a pajszerral ütlegeléstől származtak.

Az 1. számú sértett a bántalmazás következtében a karján, mellkasán, a fején sérült, melynek során a fejszak állományának többszörös folytonosság-megszakadását, bevérzést, kiterjedt roncsolódással járó koponyaboltozati és koponyaalapi törést, a kemény- és lágyburok többszörös folytonosság-megszakadását, az agy pépes roncsolódását, keményburok feletti, keményburok alatti, lágyburok alatti vérzést, vérbelehelést, a pajzsporc bal oldali nagy szarvának metszett jellegű sérülését, a gége lágy részeinek bevérzését, szúrásos sérülését, a mellkas áthatoló szúrásos sérülését, a tüdő szúrásos sérülését, az agykoponya kiterjedt darabos törését, a bal oldali szem zúzódását, roncsolódását, a bal csontos szemüreg roncsolódását, léprepedését szenvedte el. A lép repedése a hasüreget ért nagy erejű tompa erőbehatás következtében keletkezett a halál beállta után.

Mindkét sértett halála erőszakos úton, a kiterjedt agyroncsolódás, következményes keringési és légzési elégtelenség miatt következett be, lényegében egyidejűleg, röviddel az ütlegelést követően. A bántalmazás mindkét sértett esetében az átlagost meghaladó fájdalomérzetet váltott ki. A terheltek általi bántalmazás és a sértettek halála között az ok-okozati összefüggés megállapítható.

Ezt követően a terheltek, hogy betörés látszatát keltsék, az egész lakást feldúlták, a fiókokat kihúzták, a könyveket a földre dobálták.

A terheltek pontosan meg nem határozható helyen átöltöztek, majd gépkocsival az összefolyásnál lévő zsilipekhez mentek. A magukkal vitt újságpapír és hígító segítségével véres ruházatukat, valamint az elkövetés eszközei közül a baseballütőt felgyújtották, a pajszert a folyóba dobták. Anélkül, hogy megvárták volna, hogy az eszközök elégjenek, éjfél körül gépkocsival elindultak a körülbelül 20 km-re lévő faluba. Itt a koncert 20 óra 30 perckor kezdődött, és az együttes 0 óra 30 perckor már befejezte a koncertjét, amikor a terheltek megérkeztek. Először nem a koncert helyszínére, hanem kocsmába mentek. Az I. rendű terhelt 3 óra körül ittas állapotban volt. A terheltek az éjszakát az I. rendű terhelt unokatestvérével töltötték. 2006. február 5. napján 9 óra és 9 óra 30 perc között távoztak az I. rendű terhelt által szervezett gépkocsival. Útközben megbeszélték, hogy mit kell majd a rendőrségen vallaniuk, ha a bűncselekmény miatt kihallgatják őket. A II. rendű terhelt kiszállt a gépkocsiból, ezt követően az I. rendű terhelt hazament, és 11 óra 35 perckor bejelentést tett a halálesetekről.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség a Be. 651. § (3) bekezdésében írt kötelezettségére figyelemmel, a Be. 649. § (4) bekezdésére alapítottnan terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[5] A Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.138/2025. számú felülvizsgálati indítványában az I. rendű terhelt tekintetében a jogerős határozat hatályban tartását indítványozta.

[6] Az ügyészség álláspontja szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) egyezményesértést megállapító döntése akkor alapozza meg a felülvizsgálati eljárást, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős határozatában, vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósult meg. E körben hivatkozott az EBH 2015.B.7. számú eseti döntésre.

[7] Kifejtette, hogy felülvizsgálati ok ugyanakkor nem valósul meg, ezért az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv (EJEB) nem az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását tekintette egyezményesértőnek, hanem egy – már a büntetés-végrehajtás szakaszába tartozó – felülvizsgálati lehetőség olyan időpontban történő megnyílását, amely az EJEB által ajánlott idő kitöltése után „de facto” csökkenthetővé teszi az életfogytig tartó szabadságvesztére ítélt büntetését.

[8] Álláspontja szerint az EJEB jelen ügyben a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás általa vélt hiányosságát ítélte egyezményesértőnek, így az EJEB döntéséből egyedül az következik, hogy az alkalmazott jogszabály mellett további szabályozás szükséges, ami nem jogalkalmazói, hanem jogalkotó feladat.

[9] Mindezek alapján a kötelezően lefolytatandó felülvizsgálati eljárásban a Kúria állapíthatja meg, hogy a konkrét ügyben az egyezményesértés jogalkalmazói eszközökkel nem orvosolható, és így az EJEB által az I. rendű terhelt és mások kontra Magyarország ügyben hozott ítélet alapján nincs ok és mód az alapügyben meghozott ítélet megváltoztatására.

[10] Mindezekre tekintettel a Legfőbb Ügyészség a jogerős határozat I. rendű terhelt tekintetében hatályban tartását indítványozta.

[11] A Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében az I. rendű terhelt védője kifejtette, hogy az ügyészi indítvány nincs összhangban a Be. 659. § (4) bekezdésében foglaltakkal, mert az EJEB eljárásában általában nem az a kérdés, hogy a megtámadott ítélet törvényes volt-e, illetve megfelelt-e az illető ország jogszabályainak, hanem hogy összhangban van-e az 1950. évi római egyezményben foglaltakkal. Álláspontja szerint lehetőség van az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazására, ami összhangban lenne az EJEB ítéletével is. Mindezek alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 6.Fk.956/2006/112. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.I.452/2008/31. számú ítéletének akként történő megváltoztatását indítványozta, hogy a bíróság az I. rendű terhelt feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontját huszonöt évben állapítsa meg.

[12] Az ügyészség indítványára tett észrevételében az I. rendű terhelt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 6.Fk.956/2006/112. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.I.452/2008/31. számú, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 3. Cikkét sértő ítéletének a hatályon kívül helyezését indítványozta.

[13] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése alapján öt hivatásos bíróból álló tanácsban bírálta el.

III.

[14] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.

[15] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – és nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[16] A Be. 648. § c) pontja értelmében a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján is helye van.

[17] A Be. 649. § (4) bekezdése szerint nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát.

[18] Ezen felülvizsgálati ok a következők szerint megvalósult.

[19] Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményt (Egyezmény) kihirdető 1993. évi XXXI. törvény 3. §-ában foglaltak szerint megtörtént az EJEB illetékességének és joghatóságának elismerése.

[20] Az Egyezmény 46. Cikk 1. bekezdése szerint a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az EJEB végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

[21] Az EJEB joghatóságának, illetve ítélete kötelező érvényének Magyarország általi elismerése ténylegesen azáltal valósul meg, hogy törvényben biztosított annak lehetősége, miszerint az EJEB által megállapított egyezményesértést feloldó, már nem magában rejtő – tehát az Egyezménynek megfelelő – határozat születhessen a korábban jogerősen lezárt eljárás esetében.

[22] Az EJEB az I. rendű terhelt (és mások) kérelme alapján indult ügyben 2024. május 30. napján meghozott, és 2024. június 20. napján kiadott végleges ítéletében megállapította, hogy az Egyezmény 3. Cikkét megsértették.

[23] A Be. 651. § (3) bekezdése alapján a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott esetben a legfőbb ügyész hivatalból köteles a felülvizsgálati indítványt benyújtani.

[24] A legfőbb ügyész ezen kötelezettségének eleget tett, és felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Kúriához.

[25] A Be. 659. § (4) bekezdése alapján a Be. 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[26] Az Egyezmény megsértésének jogi ténye a jogerős elítélés felülvizsgálatának törvényi oka.

[27] A felülvizsgálati ok megvalósulása azonban nem feltétlenül eredményezi a jogerős határozat megváltoztatását.

[28] A Be. 649. § (4) bekezdésére alapított felülvizsgálat esetében (is) a Kúriára tartozik annak vizsgálata, hogy a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján hozható-e felülvizsgálati eljárásban az Egyezménynek megfelelő határozat, vagy ahhoz az eljárás megismétlése szükséges.

[29] A Be. 659. § (4) bekezdés zárófordulatából következően elsődlegesen az EJEB ítélete szerinti döntést, az Egyezmény megsértésének tényét kell alapul venni, azonban ez nem

jelenti azt, hogy a Kúria ne lenne figyelemmel az EJEB döntésének indokaira, tekintettel arra is, hogy az EJEB a független ítélkezés külső, alkotmányos kontrollját jelenti.

[30] Az EJEB határozatai az eljárásban szereplő valamennyi félre, de csak rájuk nézve kötelező. A nemzeti bíróságokra az a feladat hárul, hogy a hatáskörükbe tartozó ügyekben a hatályos jogszabályok alkalmazása során az Egyezményt ne sértsék meg. A Kúriára emellett az a kötelezettség hárul, hogy egyezményesértés miatt benyújtott felülvizsgálati ok esetén eljárjon, s ha az eljárás megismétlésére nincs szükség, akkor e rendkívüli jogorvoslatot a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével bírálja el.

[31] A Kúria jelen ügyben a következőket emeli ki, egyezően az EJEB ítéletében foglaltakkal (lásd az ítélet 8-11. pontját):

– A büntetések egy meghatározott minimális időtartam utáni automatikus felülvizsgálata fontos garanciát jelent a fogvatartottak számára az olyan fogvatartás kockázatával szemben, amely a 3. Cikket sérti (Hutchinson kontra Egyesült Királyság ügy, Vinter és társai kontra Egyesült Királyság ügy);

– Az a tény, hogy a jelen ügyben a kérelmezők csak azt követően remélhetik a szabadulás irányába tett előrehaladásuk felülvizsgálatát, ha életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésükből hosszú időt már letöltöttek, elegendő a Bíróság számára annak megállapításához, hogy a kérelmezők életfogytiglani szabadságvesztés büntetése az Egyezmény 3. Cikke alkalmazásában nem tekinthető csökkenthetőnek. Az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti annak hazai hatóságok általi felülvizsgálatát, hogy „az életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt személy életében bekövetkezett változások olyan jelentősek-e, és a büntetés során a személy olyan előrehaladást tett-e a rehabilitáció irányába, amelyek alapján a további fogvatartás törvényes büntetőjogi indokokkal már nem igazolható” (lásd Vinter és társa ítélet 119. pontját).

– Ennélfogva megsértették az Egyezmény 3. Cikkét.

[32] A felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatban az alapügyben eljáró bíróság az I. rendű terhelttel szemben az elkövetéskor (2006. február 4.) hatályos Btk., az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával szabta ki a büntetést.

[33] Az 1978. évi IV. törvény 40. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

[34] Az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (1) bekezdés alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja. A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább húsz évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább harminc évben határozza meg.

[35] Az 1978. évi IV. törvény (2) bekezdés a), b), d) és f) pontja értelmében a büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést előre kitervelten, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, több emberen követik el.

[36] A 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról (Bv. tv.) 188. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátható, ha az életfogytig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott tartamát letöltötte, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

[37] Az ügydöntő határozatban a bíróság az I. rendű terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki, és nem zárta ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, annak legkorábbi időpontját harminc évben határozta meg.

[38] Megállapítható, hogy az EJEB hivatkozott határozata a kérelemmel érintett jogerős ítélet vonatkozásában általánosságban utalt az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és feltételeire vonatkozó magyar jogi szabályozásra.

[39] Az EJEB vizsgálta, hogy a felülvizsgálati mechanizmus megfelel-e az EJEB esetjogában lefektetett kritériumoknak. E körben az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték esetén a feltételes szabadságra bocsátás vizsgálatára törvényileg előírt hosszú várakozási időt kifogásolta (ítélet 9-10. pont).

[40] Az EJEB ítélete tehát nem állapította meg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 6.Fk.956/2006/112. számú és a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.452/2008/31. számú ítélete meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály egyezményesértő voltát, így nem tekintette Egyezménybe ütközőnek az eljáró bíróságok által az I. rendű terhelt vonatkozásában alkalmazott 1978. évi IV. törvény 47/A. §-át sem.

[41] Az EJEB 2024. június 20. napján hozott ítélete az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének meghatározására vonatkozó konkrét ítéleti rendelkezéseket nem kifogásolta, hanem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás hiányosságát ítélte egyezményesértőnek. Ez azonban nem az ítéletet hozó bíróságok eljárására, és nem is a jogerős ügydöntő határozatra vonatkozik, a felrótt hiányosság jogalkalmazással nem pótolható, hanem kizárólag jogalkotással orvosolható.

[42] Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó jogszabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával. Jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok és a Kúria sem állapíthatja meg. Az egyezményesértés megállapítása az EJEB hatáskörébe tartozik (EBH 2018.B.6.).

[43] A Kúria nem észlelt olyan, a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles.

[44] Ekként a Kúria a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a megtámadott határozatot az I. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[45] *A döntés elvi tartalma*

Az életfogytig tartó szabadságvesztésből való feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a jelenlegi törvényi szabálynál korábbi vizsgálatát lehetővé tevő, az Emberi Jogok Európai Bírósága szerint hiányzó jogszabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával. Jogszabálynak az Egyezménybe ütközését a hazai bíróságok és a Kúria sem állapíthatja meg.

IV.

[46] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[47] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. §

(3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2025. október 21.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző